

Ian McEwan ha publicat una novel·la de fons shakesperià
JOSEP LOSADA

CLOSCA DE NOU
Ian McEwan

Traducció: Jordi Martín Lloret
Editorial: Anagrama, Barcelona, 2017
Pàgines: 216
Preu: 18,90 euros

EL GEGANT ENTERRAT
Kazuo Ishiguro

Traducció: Albert Torrescasana
Editorial: Anagrama, Barcelona, 2017
Pàgines: 368
Preu: 20,90 euros

Capgirar els gèneres des de l'elegància

En una activa maduresa literària, Ian McEwan i Kazuo Ishiguro, dos dels noms més brillants d'una generació atrevida i cosmopolita, segueixen ben instal·lats a l'Olimp de les lletres britàniques. Les seves últimes novel·les s'encaren a nous reptes que capgiren la tradició per abordar qüestions com ara l'ètica, la impotència i la memòria. Tant McEwan a *Closca de nou* com Ishiguro a *El gegant enterrat* subverteixen els gèneres i els omplen d'imaginació per fer-nos-en còmplices i mostrar-nos la realitat des d'altres òptiques amb piruetes especialment arriscades en el cas de McEwan, que construeix una novel·la satírica a partir de la closca de nou que Shakespeare esmenta a *Hamlet*.

Des de la revisió d'una de les obres més representades, estudiades i versionades de la tradició universal, d'una solidesa que gairebé fa por enfrontar-s'hi, McEwan elabora un *remake* modern que converteix el príncep narrador en un fetus que, en lloc de tenir malsons en un castell, els té al ventre de la mare, una londinenca que viu en una casa valuosa i que prefereix les arts amatòries del seu cunyat, un agent immobiliari, a les del marit poeta. Per això els amants planegen assassinar-lo, com Gertrudis i Claudi planifiquen la mort del rei a *Hamlet*.

Com que coneixem el crim i la bogeria, McEwan hi posa les gotes de suspens a través de la investigació policial. L'humor emergeix a partir dels monòlegs del nonat, de vegades amb mal de cap pel vi que la seva mare beu sense mesura. El fetus escolta la ràdio i la televisió, sap que viurà en un lloc privilegiat del planeta, l'Europa occidental, té tendència a filosofar i perd aviat la innocència, un tema que l'autor ja abordava a *Expiació*.

McEwan i Ishiguro juguen amb la tradició

Molts escriptors ensopegarien en la creació creïble d'un narrador intrauterí, però McEwan se'n surt amb un control de la trama que resulta gairebé acrobàtic. Tot i que en coneixem la història, *Closca de nou* convida a ser llegida perquè l'artefacte està molt ben construït malgrat el final una mica precipitat, que il·lumina el to tràgic del de *Hamlet*.

Si McEwan aprova amb nota alta la reinvenció de la història del príncep de Dinamarca, Ishiguro no arriba a tant amb *El gegant enterrat*, una novel·la sobre la memòria i l'oblit que també juga amb els gèneres. El més britànic dels escriptors anglesos d'una generació que busca relleu coquetejava amb la ciència-ficció a *No em deixis mai* i amb les històries de detectius a *Quan érem orfes*, però amb *El gegant enterrat* fa un pas més i barreja la fantasia, la novel·la d'aventures i la històrica per situar-nos en una Anglaterra medieval després de la guerra entre britans i saxons.

Alguns autors de fantàstic han acusat el creador d'*El que resta del dia* d'haver agafat en aquesta ocasió un grapat de follets, un parell de guerrers artúrics i una colla d'ògres per endinsar-se en el regne de Tolkien, però Ishiguro supera les convencions amb aquest viatge d'aprenentatge protagonitzat per una parella de vellets amables que van de poble en poble a la recerca del seu fill i que es troben amb Sir Gawain, un dels cavallers de la Taula Rodona. La boira que els amara els provoca l'oblit i també condiona que se'ns expliqui la història des d'una certa distància, amb una prosa lenta, de vegades hipnòtica, de vegades exasperant, que va enfosquint la trama en un laberint del qual pot costar sortir-ne. ✨